

РЕЦЕНЗІЯ

на навчальний посібник
«Провідні художньо-публіцистичні жанри»
(2-е вид., перероб. Та допов.: Кам'янець-Подільський національний
університет імені Івага Огієнка, 2025. 227 с.)

Навчальний посібник присвячений жанровій системі художньо-публіцистичної творчості – темі, яка є важливою як для теоретичного осмислення журналістики і публіцистики, так і для практичної реалізації у творчих і професійних працях. У час активних медіа-змін, цифровізації, адаптації жанрів до нових форматів, така праця допомагає здобувачам вищої освіти краще орієнтуватись у жанрових нормах, відрізняти стильові та композиційні особливості, а також розвивати креативні здібності.

Посібник вирізняється логічною структурою. Перші три розділи («Публіцистика як поняття», «Категоріальний зміст художності. Критерії художності», «Загальна характеристика жанрового змісту і жанрової форми художньо-публіцистичних творів») складають міцний теоретичний ґрунт. Детально характеризуються поняття роду, жанру, різновиду. Подається загальна характеристика художньо-публіцистичної жанрової системи, її співвідношення з іншими журналістськими жанрами; простежується генеза жанрових форм.

Четвертий розділ «Характеристика основних художньо-публіцистичних жанрів» включає сім підрозділів. У них розглядаються: замальовка як емоційна фіксація реальності в деталях; теорія і практика нарису в контексті жанрової системи журналістики; есе як інструмент авторської журналістики у форматі сучасних медіа; фейлетон і техніка його створення в зарубіжній і українській журналістиці; памфлет і його жанрова еволюція до сьогодення; пасквіль як гранична форма сатиричної критики; пародія і пародійний контент в епоху YouTube і TikTok крізь призму меж дотепності й маніпуляції. Кожен жанр розглядається в таких параметрах: основна тематика, особливості композиційної організації, мовно-стилістичні засоби, зразки з української і світової практики. Наводяться приклади, ілюстрації, зразки текстів, методичні

поради. Наприкінці кожного розділу і всіх підрозділів містяться питання і завдання для контролю засвоєння знань. Серед них є вправи на написання текстів, аналіз жанрових різновидів, порівняння прикладів, вивчення модифікацій жанрів у сучасних умовах (наприклад, в медіа, блогах, онлайн-виданнях). Усі теми супроводжуються списками рекомендованої літератури.

Посібник поєднує теоретичні знання з практичними вправами, що сприяє не просто вивченню, але й формуванню творчих умінь. Матеріал викладений доступно, з визначеннями ключових термінів, із порівняннями, ілюстраціями. Зразки з української і зарубіжної художньо-публіцистичної традиції дають змогу бачити, як жанри функціонують на практиці. У посібнику враховано сучасні тенденції: жанрові трансформації, дифузію жанрів, вплив медіа-середовища, цифрових каналів. Така якість посилює актуальність посібника. За можливості, варто врахувати, що в сучасному медіапросторі жанри змінюються швидко. Тому доречно поглибити аналіз новітніх жанрових гібридів чи модифікованих форм.

Загалом, навчальний посібник «Провідні художньо-публіцистичні жанри» відповідає сучасному рівню дидактико-методичних праць у журналістиці. Він може бути цінним ресурсом для студентів, викладачів, медійників і всіх тих, хто прагне глибше розуміти жанрову палітру української та світової художньої публіцистики, а також розвивати власний авторський стиль.

Посібник «Провідні художньо-публіцистичні жанри» — важлива робота в освітньому просторі, особливо в умовах, коли жанрова структура медіа активно змінюється. Автор ретельно пропрацював як теорію, так і практичні приклади. З достатньою кількістю сучасних текстів і завдань, цей посібник може служити надійним помічником у підготовці фахівців.

З огляду на позитивні переваги посібника «Провідні художньо-публіцистичні жанри» його можна рекомендувати до друку і до використання

в навчальних курсах журналістики, публіцистики, стилістики, а також як довідковий матеріал для саморозвитку.

**Завідувачка кафедри
журналістики**

Любов ВАСИЛИК

